

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Betyben:	Vidéken:	SIPOS BÉLA.	DEBRECZEN,
Egy óra . . . . . 1 kor.	Egy óra . . . . . 1 kor.	Kiadók és laptulajdonosok:	Piacz-utca 47. és 49. szám.
Negyedévre 3	Negyedévre 4	HOFFMANN és KRONOVITZ.	

Még mindig a kultusztárca.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 18

A képviselőház még mindig a kultusztárca költségvetését tárgyalja. Már tulságosan terjengős is a vita, de a tisztelt képviselő urak rendületlenül beszélnek. Természetes dolog, hogy ebből mindenkinek van haszna, csak a szegény magyar kulturának nincs. A Ház mai üléséről a következő távirati tudósítás számol be.

Elnök: Justh Gyula.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése s az elnöki előterjesztések után folytatták a kultusztárca részletes vitáját.

A testi nevelés tételénél Polónyi Dezső szólalt fel. Feltétlenül megállapítható, hogy a testi és szellemi nevelés között viszonyosság van. Társadalmunknak alaphibái nagy részben ezen igazság felbecsüléséből és figyelembe nem vételéből származnak. Rendkívül fontos nevelési és társadalmi kérdés ez. Hivatkozik Voltára egy szép mondására, hogy a legszébb, amit elképzelni tud, egy atléta testében egy bölcsnek a lelke. Hibáztatja, hogy nálunk a sportot a német rendszer szerint gyakorolják, s a szerint a rendszer szerint, melynek művelői minden versenyen utolsóelők — az utolsó mi

vagyunk. E rendszert a német pedantéria, a német egyformásítás kifejezője. Ez az emberi természetes mozdulatokkal ellenkező mozgásokat kíván egyformaságra zárt helyiségbe korlátozottsága unalmassá teszi a gyermek előtt úgy, hogy minden eszközzel törekszenek a tanulók a tornáról felmentetni magukat és — és akkor kimennek a szabadba játszani, mozogni. A magyar ember alaptermészete ellenkezik a német sport — és torna-rendszerrel. A német rendszerrel akcióban áll a szabad tornázás rendszere. Ez felel meg a magyar természetnek uszni, koresolyálni, futni a szabadban, ezt szeretik a gyermekek, azt csinálják örömmel, jó kedvvel. Hibás a tornatanárok egyetértése, — mert csak a német rendszert tanítják. Nincsenek tekintettel a test és lélek viszonyosságára. A poétikatanártól betanított verset elmondani, a tornatanárnak kell megtanítania. Szól a főiskolai sportról. Ott is szükséges volna felsőbb vezetés, felügyelet. Külföldön a főiskolákon állandó vezető szervezet van. Az államnak még a társadalmi testi nevelésbe is be kellene folynia. Kéri a minisztert szabadon meg bennünket a német rendszer átkaitól. A tételt elfogadja. — (Eljenzés.)

Bernáth Béla referált Polónyi beszédére. Nem mindenben követjük a német rendszert. Például vívásban az olasz rendszert követjük. Még aztán van abban a német rendszerben jó is, a mit nem kell elvetnünk. A torna előnyeit fejtegeti. Közegészségi szempontból is fontos ez a nép-

nevelésben. A tömegeket nevelje a torna, nem pedig egyes szociálitásokat. Kell tehát egyöntetűség, rendszeresség. Ő az athletákat be nem venné az iskolákba. Az csak a fejlettebb ifjaknak való. Dicséri a nemzetek hatalmas tornamozgalmait.

A Ház a tételt megszavazza.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter indítványt ad be a dolog és személyi kérdés átruházására nézve. Ház az átruházást megadja.

Muzeumi ügyek.

Az országos mintarajziskola és rajztanár képezde tételénél.

Simkó József: Harthy Béla mult-kori beszédjére reflektál. Minden művészettől megkövetelhetjük, hogy minden izében magyar legyen. Utal a francia festészetre a 19. században. A nemzeti művészetben örök igazságok is vannak. Védelmébe veszi Harthyval szemben a mintarajziskolát, melyből nagy művészek kerültek ki. Hibáztatja, hogy nálunk csak a külföldit becsülik. A kiskőrösi ugorkát Zuamba küldjük s onnan visszakapjuk mint zuámi ugorkát. (Derűltség.)

Elnök: Az ugorka talán mégsem tartozik a mintarajziskola kérdéséhez. (Nagy derűltség.)

Simkó: Az igaz tudást kell megbecsülnünk. A tételt elfogadja.

Tutsek Sándor a muzeumok és könyvtárak országos alapjánál szólal fel. Elismeréssel van a miniszter azon intézkedése iránt, hogy az erdélyi muzeumot fokozottabb segélyben részesíti. Az Erdélyi

Aranyhajó a tenger fenekén.

Ötven év előtt történt, mikor a kaliforniai aranyláz tetőpontján volt és az emberek ezrei rohantak aranyat ásni a nyugatra, hogy a Golden Gate hajó, — mely 300 aranyásót és ezek vagyonaát vitte magával, elsüllyedt. A múlt század egyik legnagyobb tengeri katasztrófája volt ez. Háromszáz aranybányász s ezek feleségei és gyermekei indultak el San-Franciskóból New-York felé az akkori legmodernebb „Golden Gate“ nevű gőzö-sön. A hajón acélkamrák voltak szerencsés bányászok aranyainak biztosítására, s az utasok legnagyobb része még indulás előtt átadta a kapitánynak a szerzett aranydarabokat, vagy aranyport, hogy tegye biztonságba az acélkamrákba. Kevesen voltak csak, kik széles bőroveken mindig magukhoz esatolva hordozták az aranyat. Minden bányász kisebb nagyobb vagyonnal indult haza Californiából és a hajón több mint kétmillió dollár volt aranyban.

Mulató, vig utasok voltak ezek, kik maguk előtt látták a kényelmes jövőt. Egy reggel, mikor Mexikó nyugati partja előtt hajóztak, tűz ütött ki a hajó orrában. Eleinte azt hitték, hogy a tüzet el lehet oltani; de ebben az időben még nem voltak gőzszivattyúk s dacára a ropant erőfeszítésnek, hogy a tűznek gátat vessenek, az mindig jobban terjedt.

Tizennyolc mértföldnyire voltak Manzanilló városától, egyik mexikói kis öböltől. A férfiak aranyukat követelték a kapitánytól, de Hudson, az öreg tengerész biztosította a nyugtalankodókat, hogy a hajó be fog érni az öbölbe s minden utas és minden arany meg lesz mentve. Gyenge szél fujt s a tűz egyre jobban terjedt. A bányászok most már egyhangulag követelték aranyukat s hogy Hudson bocsássa le a mentőcsónakokat, melyeken partot érhetnek. A csónakok nagy része már égett s a két első árboe is lángokban volt. A kabinokból kiparancsolták az utasokat a kazánház lángban volt s mindenki aranyait szorongatta.

Negyed mértföldnyire voltak a part-

tól, mikor a hajó megfeneklett, s ugyan-ebben a pillanatban lezuhant a két égő árboe s több aranybányászt agyonca-pott. A hajót többé nem lehetett megmenteni. Vagy husz ember aranyöveivel együtt az egyetlen megmaradt csónakba ugrott, többen a vízbe vetették magukat, de az aranyövek olyan súlyosak voltak, hogy többé nem kerültek fel a víz színére. Egyetlen nő menekült meg: Brown Caroline 19 éves leány, kit a jobb uszók segítettek partra. Legtöbben uszva igyekeztek partot érni, de akkor még egy irtózatoss ellenség jött a vizen: a czápák. A hajó néger szakácsa, rémületében felmászott az égő hajóra, ott magára szedte az eldobált arannyal telt öveket s beugrott a tengerbe.

— Legalább gazdagon halok meg! — kiáltotta az örült szakács.

A 300 aranybányász közül csak százan menekültek meg. A többiek megégettek a hajó tüzeiben, vagy a czápák mar-talékai lettek. Az összes arany, amit ezek a menekültek magukkal vittek, nem ért többet félmillió dollárnál.

Máyer Jenő jelentése: Üzletemben sestakerti rizling kapható félliteres üvegekben 36 fillér, üvegért 4 fillér betét. >>

Muzeum Egyletről beszél, melynek alapítása a Bach-korszakba esik. Tudta akkor, hogy a magyarság sorsa Erdélyben dől el, ezért alapítottak ott ilyen kulturintézményt. Az egylet közgyűlései annak idején ünnepnapjai voltak az egész magyarságnak. Ez a Muzeum tette lehetővé a kolozsvári egyetem megalapítását. E Muzeum gyűjteményei adták az egyetem hatalmas segédanyagát. Ez a Muzeum azóta is lelkesen teljesíti kötelességét. Oly emberek állnak élén, mint Góthy István, Pósta Béla, kiknek kulturtevékenysége ismeretes. Ez az Egylet minden intézkedést megtett a közelmúltban egy esetleges abszolútizmusra. Szól az államnak az Egylettel kötött szerződéséről. Ez a szerződés az államra nézve mindenképpen előnyös. Súlyos kötelezettségeket ró a szerződés az Egyletre. Az állam nem tartotta meg az Egylettel szemben vállalt szerződéses kötelezettségeit. Bizonyítja ezen állítását. A Muzeum archeológiai kincsei nincsenek alkalmas helyiségben elhelyezve, a szerződéses állami kötelezettség dacára. Husz éve ideiglenes raktárban, ládákban kénytelen az Egylet a helyiségeket saját költségén őrizni, mert az állam nem ad alkalmas helyiséget. Az erdélyi ötvös művészet emlékeit megvásárolta az Egylet és nincs helye, ahol elhelyezze, mert az állam 34 évvel ezelőtt szerződése dacára nem adott alkalmas helyiséget. Nem teljesítette a kormány kötelességét a szakszertű kezelés kötelezettségét sem. Az egyetem rektorait bizta meg ezzel az állam. De nem adott nekik rendelkezéseikre kellő számu kezelőszemélyzetet. Kéri a kultuszminisztert, ha lemegy Kolozsvárra, szenteljen egy kis időt arra, hogy megvizsgálja, miként teljesíti az állam az egylettel szemben szerződéses kötelezettségeit. A tételt elfogadja. (Helyeslés.)

Az egyházak.

Az egyházak segélyezésének tételéről.

Bánffy Dezső báró: A gör. keleti egyháznak 200,000 korona van felvéve. Nincs kifogása a segélyezés ellen, de felveti a kérdést, intézkedik-e a miniszter ur hogy az 1868. IX. t.-c. végrehajtassék. Lehetetlen, hogy a magyar állam elnézze, hogy oly sok magyarul tudó görög keleti, ne hallgathassa magyarul az Isten igéjét. E tekintetben mulasztás terheli

A többi ott van a vízben, 150 yardnyira a manzanilloi öböltől. Daczára, hogy ötven esztendeje a hajókatasztrófának, ma is ott merednek bordái ki a vízből. Nyolcz láb homok és nyolcz láb magasságu víz borítja a kincseket s daczára az ötven év elmúltának, a kincs ma is ott van.

A hajó acélszárkái valószínűleg máig is érintetlenek s a kincseket most Johnston W. Charles hajóskapitány akarja kiemelteni. Johnston már 1903-ban megvizsgálta a helyszínt, de a kincs kiemelését ő is nehéznek tartja, mert a sekély vízben semmi hajó oda nem jöhet s egyes emberek gépek nélkül nem érhetnek el eredményt.

De Johnston a parttól hajóhidat épített a hajóroncsokhoz és a buvárokat onnan fogják a vízbe bocsátani. Czápák ma is nagyszámban vannak a manzanilloi öböl körül és éppen a czápák voltak okai, hogy a kincseket eddig el nem vihették.

1868 óta az összes kormányokat, az övét is. (Ugy van.) Kéri a minisztert, adjon ígéretet erre nézve, hogy a magyar nemzeti államnak megfelelő intézkedéseket fog tenni. Szól a protestáns egyház segélyezéséről. Részletesen foglalkozik az egyes egyházak segélyezésének kérdésével.

A város közügyei.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

Második nap.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, jan. 18.

A jog- és pénzügyi bizottság ma délután folytatta ülését, hogy ez s még hátralevő közgyűlési tárgyakat elláson javaslatokkal.

Ezen az ülésen már érdekesebb ügyek tárgyaltattak. Valamennyi közkérdés, szoros városi érdek. Beható vitát keltett a szálló- és bortermelő szövetkezet ügye.

Arról van ugyanis szó, hogy a szövetkezet likvidálni akar a rossz termés és üzletmenet következtében. A polgármester tudomást szerzett a dologról s a bizottság véleményét kérte ki, hogy mitévő legyen ez esetben a tanács. Mert tudni kell, hogy néhány ezer korona értékű részjegy erejéig Debreczen város is érdekelt fél.

A bizottság ugyancsak meghányta-vetette a kérdést, mert ártani nem akart a szövetkezetnek azzal, hogy a város részjegyeit beváltsa, viszont nézni kellett a város érdekeit is, amennyiben tényleg a felszámolás előtt áll a szövetkezet. az értékeket megmentse. Ezért úgy határozott, hogy egyelőre megvárja a fejleményeket s a tanács belátására bizza a további lépések megtételét.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Jelen voltak: Vecsey Imre elnökön kívül Márk Endre, Komlóssy Arthur, Csanak József, Roncsik Lajos, Juhász Ignác, ifj. Schwartz Vilmos, B. Nagy Sándor, Varga Károly, Rickl Antal, Tüdös János dr., Márton Imre, Bacso Dezső, Sinka Sándor.

Vita 10 százalékos körül.

Varga Károly előterjeszti, hogy a Szedlák és Vámos cég kérvényt adott be, hogy a városi ruhaszállítás ára összegét 10-15 százalékkal emelje fel. Az áremelést 1906. évre kéri. Előadó javasolja, hogy 10 százalékos, vagyis a szállított 19'824 korona értékű áru árát 1984 koronát adja meg a bizottság.

Juhász Ignác kéri, hogy a ruhák minősége megfelelt-e?
Varga Károly felvilágosítja, hogy az árlejtéskor becsatolt minták őriztetnek s a ruhaszállításkor az összehasonlítást a tanács eszközli.

A bizottság nagyobb vita után a 10 százalékos áremelést megadja, de megjegyzi, hogy ez precedensül nem szolgál.

A város.

A polgármester jelentést tett az iránt, hogy a város — tekintettel a szálló- és bortermelő szövetkezet felszámolására

— csatlakozzék részvényes jogánál fogva a likvidációhoz.

Márk Endre nem helyesli a felszámoláshoz való csatlakozást. Ajánlja, hogy a város a részjegyeket a legmagasabb áron adja el.

Komlóssy Arthur utal arra, hogy a múltban sok pénzt vesztett a város különféle vállalatoknál. Nem találja helyesnek Márk Endre javaslatát. Ha ezt elfogadnák, némi bizalmatlanságot jelentene az igazgatóság iránt. Még nem látja olyan sötétnek a helyzetet. A városnak nem szabad egyes vállalatokat a bukáshoz segíteni.

Tüdös János szerint nem kellene határozatot hozni.

Juhász Ignác a felolvasott iratra, a mely aláírva nincs, nem ad semmit. Véleménye az, hogy a részjegyeket ne adják el, mert ez határozottan bizalmatlanságot keltene. Vegyék le a kérdést a napirendről. A tanács felelős a város vagyennéért. A tanács bizonyára tudni fogja, mit kell tenni.

Tüdös János kijelenti, hogy felfogása szerint ez ügy abban áll, hogy a polgármester kérdést intéz csupán az iránt, vajjon a szövetkezeti közgyűlésen az esetleges felszámolási indítványnál a város megbizottja milyen álláspontot foglaljon el.

Juhász Ignác ismételt felszólalásában nem csatlakozik Tüdös János felfogásához.

Márton Imre helyesli, hogy ne csatlakozzunk névtelen feljelentés alapján a felszámoláshoz. Addig, míg hivatalosan a felszámolásról tudomást nem szerez a város, nem tárgyalható az ügy. A napirendről való levételt tartja helyesnek.

Roncsik Lajos a felszámolás sürgetését nem ajánlja.

A bizottság nagy többséggel a Márton Imre indítványát fogadta el, vagyis ez ügyet leveszik a napirendről. Juhász Ignác előbb az indítványát visszavonta.

A mártonfalvi egyház a Martinkán levő imaház és iskola céljaira 45 ezer darab téglát, 12 ezer darab lapos és 100 darab kupás cserép adományozását kéri. Az egyház szegény s ott missziót teljesít.

Márk Endre és Márton Imre felszólalása után a bizottság a segély megadását kéri, azzal a kikötéssel, hogy a tégláról a község gondoskodik.

A mentőegyesület segélye.

A főispán a mentőegyesület nevében kéri a tanácsot, hogy az egylet felfogadott személyzete számára 220 korona fizetési és évi 400 korona lakáspénz segélyt szavazzon meg már 1906. decemberétől kezdve.

A főszámvevő véleménye szerint ez a kérelem csak 1908. évtől teljesíthető, ekkor is csak az esetben, ha a közgyűlés megszavazza.

Márk Endre az előre nem látható kiadások terhére kívánja beállíttatni az 1907. évi költségvetésbe.

Roncsik főszámvevő ismétli, hogy fedezet nincsen.

Tüdös János szerint kötelessége a segélyt megadni az ilyen humánus egyesületnek akárhogyan is.

Juhász Ignác, Komlóssy Arthur felszólalása után Márk Endre indítványát fogadta el a bizottság.

A bérkocsi szabályrendelet kidolgozására három tagot küldtek ki régebben. A tagok egyike nem fogadta el a megbízást. A bizottság e tag helyére B. Nagy Sándort jelöli ki.

Bisquits (Cakes)

fehőj kétszersült, Cacao kétszersült, Graham kenyér és egyéb finom sütemények állandóan kaphatók

Horgonyi Károly
fehő finom sütemények sütődéjében
BEBRECZEN Batthányi-u. 15.

Med...
széki üln...
Mivel e r...
fog, 1907...
fizetési p...
Márk...
kérelmét...
lálja azok...
Juhász...
tatja a k...
már oly...
hogy ugy...
oldás. A...
alapjára l...
tolják, ak...
kérelemm...
Dr...
dítványát...
ülnök me...
tési pótlé...
Kon...
választott...
lasztattak...
kérvény...
ságnak...
Zád...
tén elfog...
indítvány...
jövahagy...
Ezu...
nek hely...
nöknek c...
rona fi...
Két...
Az első...
és a Pe...
A f...
feltűnés...
napok...
hogy az...
tosító in...
nos biz...
s legna...
Pesti ha...
olvadna...
Ké...
gazdasá...
jelentős...
kihatás...
is. Az...
sokról...
fősúlyt...
keres r...
a pénzü...
körül...
A...
is mag...
hazai...
városok...
bizosít...
azon a...
már ed...
A...
azok a...
Magyar...
nökség...
mas pa...
a palot...
pénz-,...
hivatala...
Ure...

Fizetés javítás.

Medgyaszay Dezső és Miklós árvaszéki ülnökök fizetésük rendezését kérik. Mivel e rendezés évek óta késik s késni fog, 1907. évtől kezdve 800—800 korona fizetési pótlékot kérnek.

Márk Endre pártolja a két tisztviselő kérelmét s mindenképen indokoltnak találja azokat az okokat, melyeket felhozta.

Juhász Ignác jogi szempontból vitatja a kérdést. A fizetésrendezés ügye már oly előrehaladott stádiumba jutott, hogy ugyszólván a főjegyző áll a megoldás. A bizottság az 1904. évi X. t. c. alapjára helyezkedett. Ha a kérvényt pártolják, akkor a többi tisztviselő is hasonló kérelemmel jön. Nem pártolja a kérvényt.

Dr. Tüdős János a Márk Endre indítványát fogadja el, mert a két árvaszéki ülnök megérdemli a munkája után a fizetési pótlékot.

Komlóssy Arthur azt hiszi, hogy a választott tisztviselők erre a fizetésre választottak. Ez a kérelem nem időszerű. A kérvény adassék ki a szervező bizottságnak.

Zádor Lajos és Bacsó Dezső dr. szintén elfogadja az előadót, illetve Márk Endre indítványát, mert a kormány nem fogja jóváhagyni az új szervezeti szabályzatot.

Ezután 6 szóval 3 ellen a kérelemnek helyt adtak és a két árvaszéki ülnöknek ez év január 1-től 800—800 korona fizetési pótlékot szavaztak meg.

Két nagy intézet fuziója.**Az első magyar általános biztosító és a Pesti hazai első takarékpénztár.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 18.

A főváros pénzügyi köreiben nagy feltűnést keltő eseményről beszélnek napok óta. Arról van szó ugyanis, hogy az ország egyik legnagyobb biztosító intézete, az első magyar általános biztosító társaság és a legrégebb s legnagyobb magyar pénzintézet, a Pesti hazai első takarékpénztár egybeolvadnak.

Kétségtelen, hogy ez a fuzió közgazdasági szempontból rendkívül nagy jelentőséggel bír, a mennyiben óriási kihatással lesz a vidéki pénzpiacokra is. Az egyesülés folytán nagy változásokról lesz szó. Az új intézet ugyanis főszólt a vidékre fogja fektetni s gyökeres reformokat készül teremteni úgy a pénzpiac, mint a biztosítási kérdés körül.

A nevezetes változás első sorban is magával hozza azt, hogy a Pesti első hazai takarékpénztár vidéki nagyobb városokban fiókot fog létesíteni s a biztosítási ügyeket, helyben kezeli azon a területen melynek hatásköre már eddig is meg van jelölve.

A fiókpénztárakat első sorban azok a városok kapják, ahol az Első Magyar Biztosító Társaságnak főügynöksége van. Így Debreczenben hatalmas palotát fog építeni az intézet s a palotában nyer elhelyezést úgy a pénz-, mint a biztosítási osztály egyes hivatala.

Hir szerint, a debreczeni intézet felállítására első sorban fog elkövetkezni s amennyiben a fuzió már rövid idő alatt meglesz, a közeljövőben Debreczen városával a tárgyalásokat megkezdik az új intézet.

A feltűnést keltő hír Debreczent tehát igen közelről érinti s így bizonyynyal örömmel vesz tudomást róla mindenki, aki a város fejlődését a szívében viseli.

Tisztújítás a ref. egyháznál.**Megindult a harc.**

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 18.

Vasárnap nevezetes napja lesz a debreczeni református egyháznak. Először ül össze ez alkalommal az új presbiterium és azonnal megválasztja az egyház összes tisztviselőit.

Az érdeklődés természetesen első sorban az ügyészi állás felé fordul, a melyet Kovács József polgármestersége óta Márton Imre tölt be. Vele szemben dr. Bacsó Dezső pályázott az ügyészi állásra. Bacsó Dezső dr. kiváló képzettségű, humanus ügyvéd. Hitbuzgó református, egyháza ügyei iránt nagy lelkesedéssel viselkedik. Munkabíró fiatal ember, a ki méltó az ügyészi állásra, Pályázatát élénk szimpátiával fogadták egyházi körökben, s valószínű, hogy nagy többséggel lesz megválasztva. Márton Imre egyébként sem szívesen vállalja az ügyészi állást, a mely miatt rengeteg támadásban volt része. Duszgazdag ember ő, érthető tehát visszavonulása. Ugy tudjuk, hogy ezután minden idejét a függetlenségi párt ügyeinek vezetésére fogja felhasználni.

Az ügyészen kívül választás alá kerül több állás. Főjegyző ismét Somogyi Pál lesz. Az aljegyzőségért Jeney Miklós és Kovács János küzdenek. A számvevői állásra Nagy Lajossal szemben Erdei József pénztári segédtsit pályázik, a kinek nagy kilátása van a győzelemre. Erdeit a multkor tévesen irtuk Ferencnek. Erdei József adta be pályázatát, nem Erdei Ferenc.

Sorra kerül ezután. A pénztári ellenőr választása. A gazdasági gondnok választása. Az árvák gondnokának választása. Az iskolagondnok választása. Az iskolaszék elnökének és 15 presbyter-tagjának választása. A felsőbb leányiskolai igazgatótanács elnökének és 6 tagjának választása. Az árvaügyi bizottság elnökének és 24 tagjának választása. Az ispotályi vegyes bizottság 4 tagjának választása. Az ösztöndíj osztó állandó bizottságba 24 tag választása. A gazdasági bizottságba 40 tag választása. A közalapi állandó bizottság 14 tagjának választása. A számonkérő bizottság 5 tagjának választása. Az iskolákat építendő vegyes bizottságba 8 tag választása. A főiskolai igazgatótanácsba a főgondnokon kívül 7 tag választása. A főiskolai gazdasági tanácsba 4 tag választása. A tanárválasztó küldöttségbe 8 tag választása. A vasárnapügyi bizottságba 16 tag választása. Az orgonaeépítendő bizottságba az elnökségen és lelkész kar tagjain kívül 9 tag választása.

Az érdekes presbiteri ülésen Simonffy Imre főgondnok és Kiss Albert lelkész elnökölnek.

Egy szép leány miatt a halálba.**Különös öngyilkosság.**

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 18.

Nem mindennapi szerelmi dráma játszódott le tegnap a fővárosban. Egy fiatal leány öngyilkossá lett és kórházba került, a kedvese meg akarta látogatni s mert nem engedték hozzája, ő is öngyilkosságot követett el, hogy ugyanabba a kórházba kerüljön. Kívánsága teljesedett. Tudósítónk a következőt jelenti:

Györgyi Mari 16 éves igen csinos cselédeleány tegnap délután Cserhát-utca 23. szám alatt levő szolgálati helyén lúgkoldatot ivott. Öngyilkossági kísérletét azért követte el, mert kedvesével, Lyuka Ferenc 20 éves cipészsegéddel összeveszett. A leány súlyos sérüléseket szenvedett és a Rókus-kórházba került. Lyuka Feri a Nefelejts utca 63. számú házában lévő cipésműhelyben dolgozott, oda értesítették, hogy a Mari öngyilkosságot követett el miatta és a Rókusba vitték.

— Megyek utána a Rókusba, — mondotta a fiu, — beszéljek vele.

A mester azonban nem volt hajlandó a munkást elengedni, még egy órára sem.

— Elmehet, — mondotta — de ne is jöjjön vissza. Van elég, aki dolgozni akar. Sürgős munkám van, az előbbre való a maga szerelmi ügyeimé.

— És ha meghal a Mari?

— Arról sem én tehetek.

A fiu feltette a kenyerét és újra leült dolgozni. De sehogysem ment a munka. Nagyon nekibusulta magát. Egyszerre csak felkelt és kiment az udvarra, egy félreeső helyre. Nagyon sokáig maradt kívül, úgy hogy a majsztrám utána küldte az inast. Ebben a pillanatban az illemhelyen lövés dördült el. Az inas felrántotta az ajtót, ott feküdt a segéd, kabátja, inge ki volt gombolva és melléből ömlött a vér. Mellette revolver és a párkányzaton jegyzőkönyvből kitépett papírlap, melyre az öngyilkos ezeket írta:

„Ha Marim meghal, én sem akarok élni. Vigyenek a Rókusba, hogy a Mari mellett lehessenek.“

A mentők teljesítették a szerelmes cipészlegény kívánságát, bevitték a Rókus-kórházba, ahol azonban mégsem került a Mari mellé.

A leány sérülései súlyosak ugyan, de nem életveszélyesek, míg Lyuka Feri felgyógyulásához kevés a remény.

Hírek mindenfelől.

Strassnoff Soponyán. Nem ugyan a valódi Strassnoff járt Soponyán, csak egy kicsinyített kiadása, aki Hevesi Lajos posta- és távirtdabiztosként rovancsolni akart a postahivatalnál. A postafőnök igazolási kérelmére a biztos ur gorombáskodni kezdett, ami odáig fajult, hogy ökökre mentek és a postamester kidobta a biztos urat, ki közönséges csaló volt. A csendőrség most keresi.

Pofon és vasvilla. Déváról jelentik: Dombrovicza község főutcáján Stancsics György és Bisztrian József — kiki a maga megrakott szekeren — szembe találkozott egymással. Egyik sem akart a másiknak kitérni. És azért mindkettő

Urak figyelmébe!

Valódi angol gyapjuszövet különlegességeket legsolidabb szabott árak mellett Weisz Adolf posztókereskedőnél szerezhetjük be. Kossuth utca 1. sz. Czégre tessék figyelni. <<<<<

Brassói szövetség kizérólagos raktára.

leugrott a kocsiról és verekedni kezdtek. A vita hevében Bisztrián arculütötte Stancseest; ez kocsijáról lekapta vasvilláját s keresztülzurta ellentelét. Bisztrián a helyszínén kiszenvedett. Stancseest a csendőrség átadta a dévai ügyészségnek.

A rendőrség mint alperes.

Érdekes tárgyalás a bíróságnál.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 18.

Érdekes tárgyalás volt tegnap a járásbíróságnál. A rendőrség, mint alperes szerepelt a bíróságnál. A tárgyalás lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti.

A Debreczeni Független Ujság már részletesen beszámolt arról, hogy egyik socialista agitátort, a rendőrség bizonyos kihágásért megbüntetett husz koronára.

A socialista vezér a pénzbüntetést megfizetni vonakodott. A rendőrség azonban nem vette tréfára a dolgot, hanem az elítelt vezér Homokkert utcai lakásán foglaltatott.

Lefoglalt egy szekrényt, asztalt, széket stb.

Erre elő állott az elítelt atyja és azt állította, hogy a lefoglalt butorok nem a fia, hanem az ő tulajdonát képezik és igénypert indított a büntügyi osztály ellen.

Igy aztán a rendőrséget mint alperest, a járásbíróság tárgyalására citálta.

A rendőrség nevében a város jogi képviselője Dr. Magoss György tisztí főügyész jelent meg a tárgyaláson. A főügyész természetesen már hivatalból is, de jog szerint is a rendőrség álláspontját védte és a lefoglalt butorokat az elítelt tulajdonának állította.

Az elítelt atyja viszont védte a maga igazát és butorát, azt erősítette, hogy a butorok az ő tulajdonát képezik. Tanukra is hivatkozott.

A pert vezető bíró erre a vallomásokat jegyzőkönyvbe vette és a tárgyalást elnapolta, módot kívánt nyújtani az igényt perelőnek igaza bebizonyítására.

A bíróság tehát az ügyben csak a tanúk kihallgatása után fog dönteni.

Kovács József királyi tanácsos.

A polgármester kitüntetése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 18.

A mióta a koalíció átvette a kormányt, a kitüntetések nagyon gyéren csepegnek. — A kormány ugyanis el akarja kerülni annak a látszatát, hogy rendjelekkel, kitüntetésekkel édesgeti magához az embereket. Más időben egy esztendő alatt rengeteg kitüntetés hírért hozta a hivatalos lap, a múlt évben alig jelent meg abban egynehány.

Biztos forrásból értesülünk, hogy rövid idő alatt több királyi tanácsosi

kinevezés fog megjelenni a hivatalos lapban. Polgármesterek, közeleti téren szereplő emberek, pénzügyi igazgatók fogják megkapni a királyi tanácsosi címet.

A kinevezendők között van Kovács József, Debreczen polgármestere. Négy éve polgármester, jóval kisebb városok polgármesterei előzték meg a királyi tanácsosi rangban. Eddig függetlenségi elvei akadályozták meg a kitüntetés megkapásában. Most azonban a 48-as kormány is udvarképes, lehet Kovács József is a király tanácsosa.

A kinevezés a hivatalos lap egyik februári számában lát napvilágot.

A vándorkiállítás sorsolása.

Szerencsés számok.

Kik nyertek Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 18.

A vándorkiállítás sorsolását folyó hó 16-án Gyöngyösön megejtették. Kisorsoltatott 1 főnyeremény és 9 nyeremény, a következők sorrendben:

Főnyeremény: Fűredi Richárd „Eros Janesi” című bronz-szobra, nyerő szám 1049.

I. nyeremény Barsi Adolf „Pihenőhely” olajfestmény, nyerőszám 0227.

II. nyeremény Freckay Endre „Fűzfásor őszszel” pastell, nyerőszám 0006.

III. nyeremény Lipola György „Szegevények” gipsz szobor, nyerőszám 0279.

IV. nyeremény Kende István „Délutáni nap” olajfestmény, nyerőszám 0993.

V. nyeremény Koroknyai Ottóné „Füstös konyha” olajfestmény, nyerőszám 1127.

VI. nyeremény Murányi Gyula „Öreg asszony” gipsz-szobor, nyerőszám 2788.

VII. nyeremény Nagy Lázár „Virágos udvar” olajfestmény, nyerőszám 3806.

VIII. nyeremény Basch Árpád „Bérczek közt” olajfestmény, nyerőszám 2594.

IX. nyeremény Bakos Tibor „Erdőszéle” vízfestmény, nyerőszám 3096.

A kihuzott sorsjegyek tulajdonosai sorsjegyeiket küldjék be a Műcsarnokba (Budapest, Városliget), mely a kisorsolt műtárgyakat címükre meg fogja küldeni. A folyó évi január hó 31-ikéig át nem vett műtárgyak az illető város tulajdonába mennek át.

Itt közöljük egyébként, hogy a vándorkiállítás a legelőjesebb sikerrel járt. Elkelt a kiállított 255 műtárgyból 154 darab 62 ezer korona értékben és pedig a kiállító 110 szerző közül 88-tól.

SZINHAZ.

A koldus gróf. Zsufolt ház előtt zajlott le tegnap Kornai Berta vendég-szereplésének első estéje. A szó szoros értelmében zajlott, mert közönségünk éppen nem kímélte tenyerét, úgy a felvonások végén, mint az egyes sikerültebb jelenetek után szünni nem akaró tapsal jutalmazta kedves vendégét. Eleven temperamentumát Kornai Berta páratlan discretiójú sikkal és „schneidigo”-sággal tudja érvényesíteni, ami különös élvezetet nyújtott a tekintetben némileg ferdén nevelt

közönségünknek. Elragadó táncai gyújtó hatással voltak, játékanak eredeti stílusa bizonyos mértékig novumot képeztek közönségünkre nézve, ami a tanúsított lelkesedést teljesen megmagyarázza. A közönség rendkívül melegen fogadta az ötletes szubrettet. Mint jeleztük, rengeteg taps volt s az a bizonyos virágkosár sem hiányzott.

— **Kornai Berta** negyedik vendégjátéka. Tekintettel a hármass bérletre. Zilahy igazgató tárgyalásokat folytatott a vendég művésznővel, hogy fellépéseit egygyel megtoldja, és az sikerre vezetett, így Kornai Berta hetfőn, f. hó 21-én lép fel utoljára Lehár kiváló operettjében, a Drótos tót-ban, eljátsza Zsuzska szerepét. A többi szereplők Fóthy Frida, Vida Ilona, Polgár, Bay, Karaes, Bérezi, Vadász stb.

— **Színházi hírek.** „A kis áruló”, Sámi László és dr. Moray Ödön operettjéből megkezdődnek a próbák, ez operette szintén kettős kiosztásban fog színre kerülni. Davust Henri francia tiffet Zilahy és Fóthy Frida felváltva fogják játszani, a többi szereplők Lónyai, Vida Ilona, Polgár, Szalai, Arkossy, Bay, Bérezy, Deésy stb. Holnap, vasárnap d. u. 3 órakor színre kerül a „Lili” operette, a címszerepben Fóthy Fridával. Este 7 és fél órakor Kornai Berta 3-ik vendégjátékául a „Nebánt virág” operette kerül színre, a címszerepben Kornai Berta játssza. A többi szereplők Vida Ilona, Polgár, Sarkadi, Ternyei, Szabó Gy., Bérezi, Bay, Vadász, Szakácsné stb.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 333.
Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

— **Istentiszteletek a gör. kath. kápolnában,** ma vízkereszt ünnepén 6 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor szent mise, utána ünnepélyes vízszentelés, délután 3 órakor nagy vacsernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

— **A város pénzkölcsonei.** Megirtuk tegnap, hogy Roncsik Lajos főszámvevő javaslatot adott be arra nézve, hogy Debreczen város a készpénz feleslegét adja ki kölcsönképen a magánosoknak. A jog és pénzügyi bizottság ülésén foglalkoztak ezzel a javaslattal. Hosszas vitát keltett a kérdés. Egyesek a javaslat mellett voltak s a pénzkölcsönző intézet felállítását helyesnek találták, mások szerint a városi pénzek jövedelmeznek annyit a takarékpénztárakban, mint a mennyit magánosok fizetnek. Végül konstalták, hogy a városi pénzek után jelenleg a takarékpénztárak felemelték a kamatot.

— **Küzdelem a pálinka ellen.** Nap-nap után nagyobb arányokat ölt a pálinka ellenes küzdelem. A törvényhatóságok egyre-másra mozdulnak meg, hogy a törvényhozás által szabályozzák a pálinkamérések számát és kimérési jogát. Csak tegnap adtunk hírt ily értelmű átiratról, ujabban Szabolcsvármegye törvényhatósága lépett be a küzdők sorába. Átiratában a pálinkamérések vasárnapi munkaszünetét korlátozni kívánja. Reggel 8 órától délután 4 óráig tartaná szükségesnek bezárni. A jog és pénzügyi bi-

Legjutányosabb
leggazdagabb
forrása a

Halász ékszerüzlete

arany-, ezüstművek, modern ékszerek és zsebbóra
különlegességek beszerzésére
Debreczen, Főter. Fehérló mellett.

zottság el
kedéseket,
lását Bur
lásáig hal

halt. A
egyik ke
nya dr. l
sze idege
tól megh
hogy Ker
riumban,
vitték üd
dett. Aki
lommel f
lád tagja
Férje dr.
mény Vi
hogy a t
megtegyé
haza fog
ben hely

Panaszos
ról-napra
hanyagsá
lek. A C
potok ura
kert köze
tetlenné t
galmasab
bün eltür
közönség
feltétlenül

— **Itthon.**
zata kiép
letesen m
tettek Bu
ség tagja
ternél és
annyian l
nyilatkoz
miniszter
kat 1907.
építeni,
1909-re.
folyamán
állítani.

— **Zottság**
tette Deb
gét, hogy
nai vegye
év folyam
működni
26 án, má
jus 22-én
gusztus 2
16-án és
cember 1
vizsgáló
József po

— **Vigalma**
az állomá
ben. A m
valaki tév
arra igény
tisztikör
tisztikör
séggel sze
nöksége t
a decemb
tét” febru
tartja, me
zólva lesz

— **dapestről**
tőztattak
ki Kulha
törvénysz

zottság elvben helyesli ezeket az intézkedéseket, de az átirat részletes tárgyalását Burger Péter indítványának tárgyalásáig halasztotta.

— **Dr. Kemény Mórné meghalt.** A debreczeni uri társaságok egyik kedvelt, jóságos lelkű urasszonya dr. Kemény Mórné tegnap mesze idegenben, távol szerető családjától meghalt. Grácból jött a sürgöny, hogy Keményné egy ottani szanatóriumban, ahová néhány héttel ezelőtt vitték üdülés végett, hirtelen kiszenvedett. Akik ismerték, mélységes fájdalommal fogadták a hírt, amely a család tagjait elképzelhetően lesújtotta. Férje dr. Kemény Mór és fia dr. Kemény Viktor az éjjel Grácba utaztak, hogy a temetés iránti intézkedéseket megtegyék. Kemény Mórné holttestét haza fogják szállítani és Debreczenben helyezik örök nyugalomra.

— **A Csokonai-kert botránya.** Panaszos levelek érkeznek hozzánk napról-napra. A városi tanács és a rendőrség hanyagsága miatt panaszoknak a levelek. A Csokonai-kertben lehetetlen állapotok uralkodnak. Valóságos árvíz van a kert közepén, a mely a közlekedést lehetetlenné teszi. A Csokonai-kert a legforgasabb helye a városnak. Valóságos bűn eltérni ott az ázsiai állapotokat. A közönség panasza teljesen jogos, ezen feltétlenül segíteni kell.

— **A megyei küldöttség tagjai itthon.** Hajdumegye ut és telefon hálózata kiépítése ügyében — mint ezt részletesen megírtuk — küldöttséget menesztettek Budapestre, Kossuthhoz. A küldöttség tagjai január 17-én voltak a miniszternél és tegnap érkeztek haza. Mindannyian hálásan emlékeznek meg Kossuth nyilatkozatáról és azt mondják, hogy a miniszter a törvényhatóságtól átvett utakat 1907. és 1908. év folyamán ígérte kiépíteni, míg Debreczen-tokaji körutat 1909-re. A telefon hálózatot még 1907. év folyamán az egész megyében felfogják állítani.

— **A vegyes felülvizsgálati bizottság.** A honvédelmi miniszter értesítette Debreczen és Hajdumegye közönségét, hogy Debreczenben az állandó katonai vegyes felülvizsgáló bizottság az 1907. év folyamán a következő napokon fog működni: január 29-én, február 12-én és 26-án, március 18-án, április 23-án, május 22-én, június 25-én, július 23-án, augusztus 22-én, szeptember 25-én, október 16-án és 29-én, november 26-án és december 17-én. A debreczeni vegyes felülvizsgáló bizottság polgári elnökül Kovács József polgármester bizott meg.

— **A máv. altiszti kör téli tánc vigalma** február hó 2-án szombaton lesz az állomási épület I.—II. oszt. éttermében. A meghívók szétküldése folyik, ha valaki tévedésből meghívót nem kapna és arra igényt tart, sziveskedjék a máv. altiszti kör elnökségéhez (állomási épület tisztikak) fordulni, hol meghívóval készséggel szolgálunk. A máv. altiszti kör elnöksége tisztelettel értesíti tagjait, hogy a december hóban elmaradt „Rákóczi est” február hó folyamán okvetlen megtartja, mely annak idején hírlapilag közölve lesz. Elnökség.

— **Kulhanek büntársa.** Budapestről telegrafálják, hogy ott letartóztatták egy notórius gonosztevőt, aki Kulhanek Adolfnak a debreczeni törvényszéki börtön lakójának bün-

társa. A letartóztatott egyén Pataki György 50 éves ügynök, aki egy vidéki embertől 170 koronát csalt ki azzal az ürüggyel, hogy neki 50 ezer koronát érő hamisított 20 koronása van s abból öt is részelteti. Pataki ezelőtt három évvel hasonló csalás miatt már büntetve volt. Pataki annak a bandának a tagja, a melyhez Kulhanek Adolf is tartozik.

— **Kardpárbaj.** Benedek Sándor vívóterme tegnap délelőtt ismét párbaj színhelye volt. Két régi jóbarát állott egymással szemben, hogy becsületüket a lovagiasság szabályai szerint reparálják. Buday Gyula magánzó provokáltatta Fekete Bátor hivatalnokot egy levélbeni sértésért. A segédek letárgyalták az ügyet és miután a békés elintézés sikerre vezetni nem tudták kardpárbajban állapodtak meg. A párbaj tegnap délelőtt folyt le a Benedek-féle vívó teremben. A felek egyszer csaptak össze és akkor Buday Gyula jobb karján sebesült meg.

— **Protestáns estély.** A tavalyi tél folyamán oly szép sikert elért protestáns estélyeket ez évben is felújítja a ref. leánynevelő intézet tanárkara és ifjúsága. Az első estély megtartásával azért készült kissé a rendezőség, mert a városunkban járványszerűleg felépett kanyaró elhurocolása szülőknél és tanároknál egyaránt aggodalmat okozott. Most már a járvány teljesen megszűnve, a rendezőség sietett és első estélyt összehozni, melynek ideje f. évi január 27-ikén vasárnap délután 5 órára van kitűzve. A műsor javarésze az intézet kebeléből kerül ki: megnyitó és befejező szám az eddigi szokás szerint most is az énekkar éneke lesz. Melodrámat fog szavalni Zádor Ilonka, hegedű és zongora kísérettel; ezen kívül egy férfi és egy női szavalt is lesz. Felolvasást Uray Sándor vallás-tanár fog tartani. A meghívó már holnap megjelenik. Jegyek előjegyezhetők és válthatók Csáthy Ferenc ur könyvkereskedésében.

— **Katonák az aratáson.** Megírtuk nemrég, hogy a kormány komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy a katonákat az aratás tartamára ezentúl minden évben szabadságolják. A kormány ez a terve azonban aligha fog valóra válni, sőt inkább bizonyos az, hogy még a tartalékos mezei munkásokat is behívják aktív szolgálatára és ily módon fognak védekezni a kilátásba helyezett általános aratási sztrájk ellen. Erre mutat Pestvármegye legutóbbi közgyűlésén elfogadott az az indítvány is, amely szerint fölírnak az országgyűléshez, hogy szükség esetén vezényeltessen ki katonaságot az aratási munkák elvégzésére. Erre a remédiumra akkor lenne szükség, ha a munkások sztrájkolnának vagy méltányos aratási szerződésük mellett nem volna biztosítva az aratás.

— **Vérmérgezés egy lővés miatt.** — Megregeítő szerencsétlenség történt tegnap Szoboszlón egy vágóhívi munkás emberrel, aki a véletlen folytán önmagát lötte meg s oly szerencsétlenül, hogy a lővés következtében vérmérgezést kapott s mást súlyos sérülésével kint ápolják a debreczeni kórházban. Szatmári József 34 éves munkás a szoboszlói vágóhídon szolgált. Tegoap reggel kint dolgozott a vágóhídon s munkájában folytonosan akadályozták a vágóhid körül kószáló kutyák. Szat-

mári, hogy elriassza azokat, elővette állandóan magánál hordott revolverét s azzal a levegőbe akart löni. A keze azonban a munka közben rátapadt zsirtól csuszós lett s amint lőésre emelte pisztolyát, az lefordult a kezéből s e közben sült el, minek következtében a golyó megsebesítette a bal markát s beléfuródott a bal lábába. A szerencsétlenül járt embert még tegnap délután behozták egy szekéren a debreczeni közórházba. Sebesülése könnyen végzetessé válhat, miután a golyóval ruhadarabok is mentek bele a sebbe s így vérmérgezést kapott.

— **A debreczeni izr. hitközség tagjainak figyelmébe.** A debreczeni izr. hitközség adókövető bizottsága ezenel értesíti a debreczeni izr. hitközség adófizető tagjait, miszerint az 1907. évi adókövetés céljából az összes tagokat különböző osztályokba sorozta és az osztályozási lajtsromot a mai naptól kezdve f. évi január hó 27-ig a hitközségi irodában (József kir. herceg-utca 26. sz. emelet) közszemlére kitette, ahol az osztályozás elleni felszólalások f. év jan. hó 27-én d. u. 3 óráig írásban beadhatók, vagy az akkor tartandó bizottsági ülésen személyesen is előadhatók.

— **Megnyuzott tehenek.** Egy szegény vasuti őrt fosztottak meg szivtelen tolvajok tegnapelőtt éjjel ugyszólván egész vagyonától. Ezek hosszú során át rakosgatta egybe csekély fizetésének egy részét, míg végre — valósággal a szájától elvont falatok árán — annyit gyűjtött, hogy két tehenet vett magának, a melyeket a szivtelen tolvajok elloptak tőle. Sallai Józsefnek hívják a megkárosított őrt, a ki a Csapókerti őrházban lakik. A vasuti őrnek volt két tehen, melyeket a lakása mellett levő istállójában tartott. Sallai mielőtt lefekszik, mindig ki szokott nézni az állatokra, így szerdán éjjel is 11 óra tájban még benézett tehenére az istállóba. A tolvajok azonban éjjel tájban lopództak be az istállóba s onnan nagy óvatossággal elhajtották a teheneket. Mikor a szegény vasuti őr kora hajnalban megakart etetni az állatokat, akkor azoknak már hült helyét találta. Kétségbeesetten indult a keresésükre, de hasztalan. A vakmerő tolvajok pedig még azon éjjel leölték a teheneket, azután megnyuzták s a bőrét korán reggel elvitték Mikó József Teleki-utcai tímárnak eladás végett. Mikó előtt azonban gyanusnak tűnt fel a dolog s azt mondta nekik, hogy menjenek el hozzá később, az alatt pedig értesítette a dolgról a rendőrséget. De a tolvajok megsejtvén a dolgot, másodsor nem mentek el hozzá. A tettéseket most a csendőrség keresi.

— **Ló- és szekérosszeirás.** Vasárnap reggel nyolc órakor veszi kezdetét. a ló- és szekérosszeirás az eddigi szokás szerint a Tüzoltó-laktanyában (Csapó u. 43. sz. a.) Felhívja a városi Tanács az érdekelt közönséget, hogy miután az osszeirás csak január hó 20-tól 31-ig tart, a bejelentést már az első napokban teljesítsék, hogy az utolsó napokon előfordulni szokott torlódás lehetőleg elkerültesse. Hivatalos óra minden nap délelőtt 8 órától 12-ig. — A városi Tanács.

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Szabó Sándor ev. ref. 6 hónapos, Zubó Elek róm. kath. 68 éves, Petrovics Sándor gör. kel. 73 éves, Balogh Róza ev. ref. 8 éves.

— **Szakosztályi ülés.** A bádgosok és szerelők teljes szakosztálya e hónap 20-án vasárnap délelőtt 9 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart. Az ülésnek főbb tárgyai az iparos szövetség megalakítása és a megüresedett előjárósági helyre új előjárósági tag jelölés.

— **A jogász és tisztviselőkör** bálrendező bizottságának velem történt megállapodása folytán a február hó 2-án rendezendő álarcos estélyre szükséges jelmezeket a legnagyobb titoktartás mellett szállítom. Megrendeléseket a mai naptól kezdve e hó 28-ig elfogad Aszmann Ferencz uri divat kereskedő Debreczen Piacz-utca 27. Városházzal szembe.

— **Friss virstli** minden Kedden és Pénteken Mayer Jenő csemege üzletében.

— **Sestakerti rizling,** Mayer Jenőnél.

— **Nagyon olcsón lehet vásárolni,** férfi-divat cikket. — Nyakkendőt, kalapot, fehérneműt — a Nyakkendő királynál, a főposta mellett. Cégvezető Rózsa Lajos.

A Hajdumegyei népbank Piacz-utca 26. sz. nagytözsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölesönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölesön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Báli legyezők, fésűk, hajtűk, kefék, szappanok, legnagyobb választékban igen olcsó Mentze Henrik áruházába Kossuth u. 4. szám.**

— **Varju János** főgimn. tanárnak „A magyar szellemi művelődés történelme” c. munkája Csáthy Ferencznel és minden helyi könyvkereskedésben fűzött és kötött példányban is kapható, a fűzött példány 6, a kötött példány 8 koronáért.

— **Gumi** különlegességekben óriási választék. Mintaküldeményt 2 korona ellenében küld Schön Sándor keztyű és kötőszersz Debreczen, Piac u. 12. Stenczinger-ház.

— **Nyomatványok** olcsón, csinosan és gyorsan kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz.

— **Mindenféle** bel- és külföldi gyógyszer különlegességek, szépitőszerek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczenben, Kossuth u. 8. sz. „Arany egyszarvu” gyógyszer-tár.

— **Horgonyi Károly** Amor Biseuit saját készítésű teasüteménye és Grahamkenyér legfinomabb angol sütemények készítőjének a mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Kingstovn pusztulása.

A város süllyedni kezd.

60 ezer ember hajléknélkül.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 18.

Kingstovon város katasztrófájáról újabb és újabb borzalmas részletek érkeztek. A távirati jelentések megdöbbentő képet tárnak elő arról a rettenetes szerencsétlenségről, a melyet e földrengés okozott.

London, jan. 18. Newyorkból jelentik: Kingstovt újabb veszedelem fenyegeti. A város talaja süllyed s attól félnek, hogy az egész város el fog

süllyedni. A kikötőben már 100 méternél mélyebb a víz. A tűz által elpusztított hajógyárak viz alatt vannak s attól félnek, hogy az egész város lecsuszik a tengerbe.

London, jan. 18. A földrengés egészen megváltoztatta a város helyzetét. A kikötőben a legsekélyesebb helyen több száz méterre emelkedett a víz. A nagyobb amerikai hajó társulatok, tekintettel, hogy nincs kellő biztosság, hajóikkal nem érintik többé kingstovnt.

New-york, jan. 18. Kingstovn katasztrófája egyre borzalmasabb. A lakosság menekül. A kórházakban 500 sebesültet ápolnak, 60 ezer ember hajléktalan. Ma két utca süllyedt el. Tudósok véleménye szerint az egész város el fog tűnni a föld színéről. A nyomor óriási.

London, jan. 18. A gyarmatügyi hivatal a következő táviratot kapta a jamaikai kormányzótól: A pusztítás, melyet a földrengés tett, három községre szorítottok. Kingstovnban már majdnem egészen eloltották a tüzet. Néhány holttest még a romok közt hever. Ma délig összesen 343 holttestet takarítottak el. Eléségben nagy a hiány.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülésének vége.

Budapest, jan. 18. Bánffy határozati javaslatot nyújtott be a Házhoz. Szünet után Veres József, a luteránus papok kongruájáról beszélt. Ugron Gábor a gör. kath. egyház nemzetietlen szelleméről szól. Magyar nyelvű gör. kath. püspökség felállítását kéri. Buzáth Ferenc reflektált Bánffy beszédének azon részére, mely az iskolák államosítására vonatkozik. Még Szikcsák Ferenc beszélt s Apponyi Albert a megjegyzésekre válaszolva ismételtén a nemzeti érzést és szellemet hangsúlyozta. Szavazással Bánffy határozati javaslatát elvetették. A többi tételket elfogadták s ezzel a tárgyalását befejezték. Holnap az igazságügyi tárgya kerül a sor.

A Reichsrath feloszlatása.

Bécs, január 18. A Reichsratot e hó 28-án császári kéziratral feloszlatják. Az új választást már az új törvény értelmében ejtik meg s hívják össze.

Katonai tanácskozás.

Budapest, január 18. A budai várban tervezett nagy katonai tanácskozást Bécsben tartják meg legközelebb a király elnöklete alatt.

Megölt gyáros.

Bécs, január 18. Láng Ede dúsgazdag gyáros három hét óta eltűnt lakásáról. Ma óráját és tárcáját a du-naparton megtalálták. A rendőrség azt hiszi, hoay Lángot megölték s a Dunába dobták.

Lengyel és Ugron.

Budapest, január 18. Lengyel Zoltán egy esti lapban Ugron Gáborról satirikus és sértő cikket irt. Ugron a párt elé vitte a kérdést. Függetlenségi vezérek szerint ez nem párt kérdés, hanem pusztán Ugron és Lengyel ügye.

Zichy a királynál.

Budapest, jan. 18. Bécsből jelentik, hogy Zichy Aladár grófot a király ma kihallgatáson fogadta. Rendes folyó ügyekről tett jelentést.

Polónyi ügye.

Budapest, jan. 18. Polónyi Géza igazságügyminiszter Halmos Károly elleni pörét holnap indítja meg. A képviselőházban ma is élénken tárgyalták az affért s boncolgatták, hogy vajjon milyen alapokra fekteti Polónyi a pört. Egyesek azt mondták, ha Polónyi Halmos szóbeli sértését veszi a pör alapjául, rendes bíróság elé tartozik, ha az újságokban megjelent reprodukció alapján keresi igazságát, akkor esküdtszék elé kell vinnie a dolgot. Andrassy belügyminiszter is a vitatkozókhoz állott s kijelentette, hogy nem igaz az, mintha ő utasította volna Polónyit a pör megindítására. Csupán tanácsot adott neki, mint a hogy megítélte volna másnak is.

MULATSAGOK.

Falk kefégyári munkások bálja.

Mint minden évben úgy az idén is kiveszik a munkások a farsangból részüket, amennyiben jövő hó 9-én mulatságot fognak a Korona disztermében rendezni. Az estély programmal lesz egybekötve és így — méltóan a híres kefébálakhoz — igen sikerültnek ígérkeznek. A műsort legközelebb közzétesszük.

Vasutas mulatság.

A vasuti munkások országos szövetségének debreczeni csoportja, február hó 1-én a Margit fürdő vilannyal világított termeiben Kiss Gyula kedvelt zenekara közreműködésével zártkörű tánevigalmat rendez. Beléptidij: Előre váltott személyjegy 1 kor. 20 fill. Pénztárnál váltott személyjegy 1 kor. 40 fill. Családjegy (1 férfi, 2 hölgy) 3 kor. Jegyek előre váltva kaphatók a rendezőség-nél és este a pénztárnál. — A tiszta jövedelem a vasuti munkások országos szövetségének debreczeni csoport könyvtára javára fordítatik.

A jogász és tisztviselő-kör álarcos bálja. A jogász és tisztviselő-kör február 2-án nagy álarcos bált rendez, a melyre a bálbizottság a következő meghívót küldte szét. Meghívó A debreczeni jogász és tisztviselő kör által 1807. évi február hó 2-án, szombaton az „Arany-Bika” szálló disztermében rendezendő szigoruan zártkörű álarcos táncestélyre a kör nevében Porubszky Jenő elnök, Uhlarik Béla alelnök, Faust Elek alelnök dr. Szücs Géza titkár és a választmány. Beléptidij: Személyjegy 4 kor. Páholyjegy 4 személyre 20 kor. Jegyek csupán a meghívó előmutatása mellett Tóth Béla ur gyógyszer-tárában (Piac-utca Tisza-palota) válthatók. Kezdeté este 9 órakor. A szigorú zártkörűség megővése érdekében egy titoktartás mellett működő bizottság előtt, köteles magát minden álarcosban megjelenő — leélezni.

Vegyünk

Kérjen
fehér vagy
méterenké
Különle
menyasszo
blousokna
Osakis j
teket árul
és viteldij
Schweiz
1 Selyemsz

Rác

Kont

Debrecz

Bél

Ing kész

Ma

havi ré

a legsze
zene órák
kápólnak,

Buda

Debrecz

Vidék

Ku
Javitás

Rác

feketeső
I üve

Asztali b
O Rizling
Ezerjő 1/2
Asztali v
A debrecz
zet összes
VÁRAY

Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen újdonságainkból mintát, fekete, fehér vagy színesekben kor. 1.15-től K 18-ig méterenként.

Különlegesség: Selymek társaságokban, menyasszonyi, bál- és utcai öltözékekben, blousoknak és béleseknek stb.

Osakis jótállás melletti solid selyemszöveteket árulunk, direkt magánosoknak vám- és viteldíj-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájcz.)

1 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Kitünő Ráczi ürmös

1 üveg 75 kr.

Kontsek Gézánál

Debreczenben, Kossuth-utca.

Békés Lajos

DEBRECZEN.

Ing készítményei a legtekéletesebbek. Magyar gyártmány.

Egy forintos havi részletfizetés mellett

azonnal átvehető

a legszebb történelmi, zene képek, zene órák, zenélő szent képek, házi kápolnák, a legújabb Gramopfonok stb.

Budapesti képgyár

fiók lerakata

Debreczen, Rákóczi-u. 1. sz.

Vidéki megrendelések eszközöltetnek.

Seccessió

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszeres legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piac-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Valódi

Ráczi ürmös

feketeszőlő ágyról esapolva saját termés 1 üveg 60 krajcár.

Sestakerti kitünő

Asztali bor 1 ltr	28 kr.
0 Rizling 1/2 ltr	18 "
Ezerjő 1/2 ltr	18 "
Asztali vörös bor 1 ltr	26 "

A debreczeni szőlő és bortermele szövetkezet összes borainak kizárólagos árusítása

VÁRAY JÓZSEF kereskedésében.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Óriási választék érkezett valódi Perzsa és keleti szőnyegekben.

Indiai nyomat, Indiai himzés, Parawanok, Papucskok stb. stb.

Japán és Perzsa különlegességek.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!!

Olosó árak! Olosó árak!

Kiadó uri lakás.

Szécsényi-utca 25. sz. házban 5 szobás utcai I-ső emeleti lakás nagy előszobával s mellékhelyiségekkel, 3 lóra való istállóval (vagy a nélkül)

Május 1-re kiadó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Megnagyobbított divatraktárunkra

gyönyörű választékban érkeztek az őszi és téli idény

legszebb újdonságai:

Női ruha- és kosztüm szövetek. Fekete és színes ruha selymek. Lyoni divat-selymek színházi blouzokra. Csipke- és selyem Esarpok

jutányos szabott árakhoz

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon-, divat- és szőnyeg-áruház.

Kirakataink állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel.

Dr. SZÁSZ ADOLF medico mechanikai

Zander-gyógyintézet

Piac-u. 59. Steinfeld-ház. Földszint.

Telefon 389. Telefon 389.

Zander-féle mechanikai gyógykezelés, Fejlesztő gymnastica (gyermeknekél). Orvosi massage. — Tulhevített száraz levegő fürdő. Villamozás. (Fardizálás és Galvanizálás.)

1720/1906. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságának V. 3150/2 —1906. számú végzése folytán közhirrő tétetik, miszerint Wohanka és társa budapesti cég részére, Szikszay Gyula debreczeni lakostól 248 korona 90 fillér tőke, ennek 1905 évi január hó 5. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 72 kor. 14 fillér perköltőség erejéig, 1906. évi november hó 16 án biróilag lefoglalt és 2206 koronára becsült fűrdő és vendéglői felszerelvényekből álló ingóságok **1907. évi január hó 21 én délelőtt fél 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, a Margit fürdő telepén megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1906. évi január 2-án.

Török Péter birói kiküldött.

Legalkalmasabb alkalmi ajándékok

Hölgyeknek.

3—6 vagy 12 pár glace keztü elegáns dobozban. Kézi táska. (Ridikul) Eredeti francia illatszerek.

Uraknak.

Pénz-, szivar-, vagy levéltárczák. Finom kivitelű nadrágtartók. Szörme bélelésű téli keztük stb. Legolesóbban beszerezhetőek

Schön Sándornál

DEBRECZEN,

Piac-utca 12. (Stenczinger-ház.) keztü, kötszer és orvosi műszertárban

A Kabai Takarékpénztár egyesült Önszegélyző szövetkezet

1907. évi január hó 27-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja Kaba község-házánál

I. rendes közgyűlését,

melyre a t. tagokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az 1906. esonka évről zárszámadások s a nyeremény felosztása.
2. Felmentvény megadása.
3. 5 sorrend szerint kilépő, 2 lemondott igazgatósági tag helyének betöltése.
4. 4 felügyelő bizottsági tag újra választása.

Jegyzet: A zárszámadások a szövetkezet üzleti helyiségében megtekinthetők.

Orosházi Kenyér sütőde és Élelmezési Csarnok

A nagyérdemű közönség kényelmére fiók üzletet nyitott a város különböző részein.

Árpádtér 18. sz. alatt	(Móricz t lep.)
Csapó-utca 37. " "	(Burgondia-utca sarok.)
Booskay-tér 1 " "	(Czeplédi ház.)
Mester-utca 46 " "	(Hortobágy malommal szembe)
Szt.-Anna-utca 49 sz. alatt.	

Sok pénz megtakarítás a háztartásban, a ki az orosházi sütődeből a legolcsóbb árakban szerzi be kenyérét.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozódásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Eladó egy 2 utcára nyíló homok-utcai 500 forint évi bért tisztán hozó remek, szép ujház 6000 forintért teher 2600 forint. Értekezhetni lehet; Héry bank-irodájában, Piacz-u.46. sz.

Gonwéirozást 3 krajczártól kezdve elvállal Rózsa Ignátz női felöltő- és kalap áruháza Debreczen, kistemplombazár.

Egy jókarban lévő zongora olcsón eladó. Czim Szív utca 4.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

100-110 szekér jéghez egy jégverem kiadó. Értekezni Debreczen szálló házmesternél.

Elhalálozás miatt Darabos-utca 5. számú ház kedvező feltételek mellett eladó. A ház 1 emeletes, van benne 2 uri lakás, légszusz bevezetés, jó ivóvízű kut és a lehető legnagyobb kényelemre berendezve. Értekezhetni ott az emeleten.

Raktársak vagy műhelynek kiadó egy üveggel fedett szín mellék helyiségekkel Február hó 1-sőre Szécsényi-u. 27. sz. a.

Tanuló felvétetik fizetéssel Harmathy Pál könyv és papir kereskedésében Fűvész-kert-u. 14.

Józan életű gépész és molnár állást keres malomba esetleg uradalomba egy fizetésért. Czim a kiadóba.

Csinosan butorozott szobát azonnal kivennék a főtéren. Czimet tessék a kiadóba adni.

Egy ügyes takarító délelőtti órákban alkalmazást kap. Jelentkezni lehet Hatvan-utca 44. sz. a. földszint.

Elveszett egy veres-fehérmayku, skót kuvasz kutya. A megtaláló illő jutalomban részesül Arany János-utca 23. sz. alatt.

50 mm. kitűnő dió eladó részletenként is. Hajnal sor 3. sz. a.

Nyir-Lugoson egy kitűnő üzletnek alkalmas ház lefizetésre is eladó vagy haszonbérbe adó. Czim a kiadóba.

Borezet, kitűnő minőségű, kapható Piacz-u. 42. az első emeleten hátul.

Portál igen jó állapotban eladó. Miklós-u. 22. sz.

Két éves lánykámhoz egy német leányt keresek. Jelentkezni lehet József kir. herczeg-utca 21.

A vágóhid dülőbeni

9 katasztrális hold Némethy László-féle föld, mely jelenleg Balogh Miklós tulajdonát képezi **2 hold szőlővel** együtt bármily nagyságu

parcellákban eladó.

Értekezhetni **Kandel Jenő** okl. mérnöknel Szt.-Anna-utca 27. sz.

Köhögés

A ki ezt meg nem figyeli, saját élete ellen vót!

Kaiser-féle mell-karamellák

3 fenyőfával.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarhus, nyálkásodás és gégehurut ellen.

5120 közj. hit. bizonyítványnya igazolja, hogy megtartják a mitigérnek. Csomagja 20. és 40 fillér. **Debreczenben:** Tóth Béla, Mihalovits Jenő Muraközy L., Grósz Nagy Ferencz. **Ujfehértón:** Tron Gyula gyógyszerészeknél.

Hajdusági Hajuszpedró.

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRŐ-vel.

Elismert legjobb különlegesség a a hajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos Törvényesen védve.

1 doboz **50 fillér**, postán csak 3 doboz küldetik **2 kor. 15 fillér**, bérmentve utánvétellel.

Védjegy.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

Köszvény, Csuz!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendeli betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ösmert legjobb gyógyszer. 1 üveg 2 K. Vidékre 2 K 50 f., 3 üveg 6 K 65 f. bérmentve utánvétellel. — Belügyminiszterileg engedélyezett gyógyszer. — Törvényesen védve! — Egyedüli készítő.

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Lám Sándor

üveg-, porcellán raktára **DEBRECZEN, Fötér 5. szám.**

Első emeleti tükör salonjaimban — 4 nagy terem — mai naptól kezdve különféle művészi dísz tárgyakból, **állandó remek összeállítás látható.**

Kérem a n. é. közönséget a szives megtekintésre.

Vásárlási kényszer nélkül.

Egy galler 14 kr.

Őszi és téli idényre

Czibelin . . . 80 krtól.
szövetek . . . 40 ”
flanelek . . . 26 ”
parohetek . . . 20 ”

Selyem- és Plüss sálak.

Férfi-, női- és gyermek trió.

Férfi- és női fehérnemű és még sok fel nem sorolt áru dus választékban.

Dospoly János Utóda

Fötér, Tisza palota.

Női- és gyermek harisnya 13 krtól.

Mélyen leszállított árak

különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere . . . 17 kr.
Jó mosó velez és flanelek . . . 25, 28, 32 kr.
120 cm. széles Angol Cheviot . . . 55, 75, 80, 90 kr.
120 cm. széles tiszta gyapju koczkás Cheviot m. 70 kr.
1 darab mosó Zefér bluz . . . . . 70 kr.
1 darab flanel bluz . . . . . 2 frt.

Fekete és szines férfi nyakkendők

óriási választékban, feltűnő olcsó árakban.

Maradékok fél árban.

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyeg áruház.